

ОСНОВИ СЕРТИФІКАЦІЇ

Сертифікація тісно пов'язана із стандартизацією. Коли виробник продукції вперше почав стверджувати, що вона відповідає вимогам загальноприйнятого стандарту, то тим самим уже зародилась найпростіша форма сертифікації. Клеймування, включення в перелік або похвала продукції, видача клейма чи сертифікату для підтвердження відповідності стандарту - все це входить в загальне поняття сертифікації.

З розвитком загальноторговельних і економічних відносин, науки і техніки виявилась необхідність об'єктивних випробувань виробів, не залежних як від виробника, так і споживача продукції, тобто третьою стороною, що гарантувало відповідність виробу певним вимогам якості. Так з'явилась сертифікація в сучасному розумінні цього слова.

Предмет, об'єкт і завдання сертифікації

Сертифікація - процедура, за допомогою якої третя сторона дає письмову гарантію, що продукція, процес чи послуга відповідають заданим вимогам. Сертифікація - це гарантія, що виріб або товар відповідає відповідним вимогам і має задану якість.

Предмет сертифікації - якість продукції, процесу, послуги і систем якості.

Об'єкт сертифікації - продукція, процес, послуга, система, організація, підприємство, лабораторія,

В наш час сертифікація стала одним із важливих механізмів управління якістю, який дає можливість об'єктивно оцінити продукцію, надати споживачу підтвердження її безпеки, забезпечити контроль за відповідністю продукції вимогам екологічної чистоти, а також підвищити її конкурентоздатність.

В дальньому зарубіжжі безпека продукції для людини і навколишнього середовища давно підтверджується сертифікацією і, хоча вартість її значна, виробник змушений одержувати сертифікат для того, щоб мати ринок збуту і уникнути втрат продажу своєї продукції. А втрати ці значні: за даними торгово-промислової палати вони досягають 25 % від обсягу реалізації. А в окремих випадках бувають і вищі. Так, наприклад, завод бурильних труб до сертифікації продавав їх за ціною до 600 доларів за тонну, а після сертифікації - від 900 до 1600 доларів - в залежності від типорозміру.

Мета сертифікації:

- підтвердження показників характеристик та властивостей продукції, процесів, послуг на підставі випробувань;
- підтвердження відповідності даної продукції, процесу або послуги обов'язковим вимогам стандарту.

Завдання сертифікації:

- контроль і технічний нагляд за виробництвом сертифікованої продукції;
- експертиза нормативних документів на сертифіковану продукцію;
- атестація і акредитація органів з сертифікації продукції, систем якості;
- визнання зарубіжних сертифікацій.

Значення сертифікації:

- сертифікація є найважливішим механізмом управління якістю;
- сертифікація забезпечує відповідність продукції вимогам екологічної чистоти;
- сертифікація гарантує безпеку виробництва продукції для людини і навколишнього середовища;
- сертифікація сприяє підвищенню конкурентоздатності продукції.

Види, органи і системи сертифікації Види сертифікації:

Сертифікація буває обов'язковою і добровільною. **Обов'язкова сертифікація** - підтвердження уповноваженим на те органом відповідності даної продукції, процесу або послуги обов'язковим вимогам стандарту.

Добровільна сертифікація - сертифікація, яка проводиться на добровільній основі за ініціативою виробника (виконавця), продавця або споживача продукції.

Обов'язкова сертифікація в Україні, як і в зарубіжних країнах, насамперед розповсюджується на споживчі товари і підтверджує їх безпеку та екологічність. Як вже відмічалось раніше, продукція, що належить обов'язковій сертифікації, включається в офіційний перелік, який є важливим документом для всіх зацікавлених в сертифікації:

- споживачі розглядають перелік як джерело інформації про гарантію своїх прав на придбання безпечних товарів, на вибір їх серед аналогів, що є у продажу;
- торгові організації отримують можливість обґрунтованого вибору при розміщенні замовлень;

- виробники, орієнтуючись на перелік, можуть своєчасно підготуватись до проведення сертифікації на своєму підприємстві;
- митні органи отримують відомості про об'єкти обов'язкового контролю при ввозі товарів на територію України;
- сертифікаційні органи разом з номенклатурою товарів отримують можливість своєчасного забезпечення свого фонду нормативними документами необхідних стандартів;
- контролюючі органи можуть підготуватись до інспекційного контролю сертифікованої продукції, скласти плани та графіки робіт;
- технічні комітети з стандартизації, завдяки цій інформації, визначають об'єкти для стандартизації методів випробувань і устанавлення обов'язкових для сертифікації вимог на конкретні види продукції.

На основі Закону "Про захист прав споживачів" Держстандарт України, як національний орган з сертифікації споживчих товарів, встановив номенклатуру товарів, що підлягають обов'язковій сертифікації і включив у неї більш 70 видів продукції і деякі види послуг. Серед них: сільськогосподарська і харчова продукція, товари побутової хімії, вироби текстильної і легкої промисловості, електропобутові прилади і радіоелектронна апаратура, медична техніка і прилади, автотранспортні засоби, спортивна і мисливська зброя, побутові нагрівальні прилади, побутова техніка.

В якості критеріїв для включення товару в цей перелік були вибрані потенційна загроза для використання, наявність умов безпеки в нормативному документі на товар, масовість використання, ступінь ризику (загрози) життю і здоров'ю людини. Перелік щороку поновлюється і доповнюється в міру прийняття нових законодавчих актів в області охорони здоров'я і захисту інтересів споживачів. Зміни в перелік можуть бути внесені й іншими органами державного управління, що уповноважені створювати системи сертифікації. На основі їх пропозиції Держстандарт як координуючий обов'язкову сертифікацію, та такий, що проводить державну політику в цій області, складає загальний перелік продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації.

Перелік розповсюджується і на продукцію, що імпортується, про що проінформовані відповідними каналами офіційні органи зарубіжних країн.

Добровільна сертифікація проводиться на відповідність тим нормативним документам, котрі пропонує замовник. Це може бути і стандарт будь-якої зарубіжної

країни, що дуже важливо для вітчизняних підприємств-експортерів. Інше направлення сприяє розвитку експорту - допомога експортерам у підготовці продукції до сертифікації за кордоном. Уже вироблена певна процедура. Вся робота, що необхідна в процедурі сертифікації, крім заключного етапу, здійснюється силами системи, а на кінцевий етап запрошується представник зарубіжної сертифікаційної фірми, яка й видає сертифікат, поки більш такий, що призначається покупцям, ніж сертифікат України. Таку практику вважають корисною як у плані зниження затрат, що були необхідні при повному об'ємі сертифікації за кордоном, так і в плані набуття довіри закордонних партнерів і вигідних умов для замовника.

Друга область сертифікації - системи забезпечення якості на підприємствах, підтвердження відповідності товару, що бере участь у торгах, вимогам нормативного документа, що пропонується замовником. Сертифікації в цій системі належать: нафта, вугілля, лісоматеріали, папір, картон, будівельні матеріали, зернові культури, м'ясо, м'ясопродукти. Процедура сертифікації включає випробування зразків товару, атестацію виробництва і персоналу, сертифікацію систем забезпечення якості.

Крім сертифікації товарів і систем пропонуються інші послуги: забезпечення учасників торгів інформацією про якість товарів, про вимоги стандартів до них і форми сертифікатів, консультації продавців та брокерів з ефективного використання сертифікації, організації випробувань продукції. Вигоди від сертифікації біржових товарів отримує як біржа, так і всі учасники торгів: біржа - впевненість в якості товарів, що пропонуються; продавець - у можливості обґрунтовано підвищити початкову ціну; покупець - гарантію від невідповідної якості продукту, що придбається.

Крім того, гармонізація біржової торгівлі з міжнародними правилами приверне більше закордонних партнерів.

Значення добровільної сертифікації обумовлено її широкими можливостями по підтвердженню відповідності тим вимогам, котрі цікавлять споживача і заявлені замовником сертифікації. Добровільна сертифікація не тільки задовольняє потребу внутрішнього ринку, але й використовується для продукції, що експортується, або перспективної для експорту. В таких випадках добровільна сертифікація в рамках контракту купівлі - продажу набуває обов'язковий характер.

Системи добровільної сертифікації створені за ініціативою різних асоціацій, союзів, акціонерних товариств та інших юридичних осіб, яким законом не заборонено

займатися цією діяльністю. Не дивлячись на те, що в законодавстві немає суворих обмежень відносно до добровільної сертифікації і це надає системам право роботи за своїми правилами, добровільна сертифікація ґрунтується на дотримванні міжнародних принципів, що рекомендує своєрідний кодекс добровільної сертифікації. До цих принципів відносяться наступні положення:

- В системі добровільної сертифікації повинні бути визначені правила і процедури, про які інформуються замовники.
- Об'єкти сертифікації і їх характеристики, котрі може підтвердити дана система, повинні чітко обумовлюватися з вказанням конкретних нормативних документів. Нормативні документи, що пропонуються замовником, приймаються при умові їх придатності для сертифікації.
- Процедури сертифікації слід належним чином документувати, що особливо важливо для випадків апеляції.
- Будь-яка система добровільної сертифікації вправі встановлювати свою форму сертифікату і свій знак відповідності. Сертифікат повинен мати всі загальноприйняті реквізити, а знак - володіти патентною чистотою. Питання про передачу повноважень органу з сертифікації іншим учасникам системи (наприклад, випробувальної лабораторії) повинен бути відображений в правилах системи.

Органи і системи сертифікації

Система сертифікації - система, яка виробила власні правила процедури і управління для приведення сертифікації відповідності. Вона може діяти на національному, регіональному і міжнародному рівнях.

Орган з сертифікації - орган, що проводить сертифікацію відповідності:

- Держстандарт - національний орган;
- науково-технічна комісія;
- органи з сертифікації продукції;
- органи з сертифікації систем якості;
- випробувальні лабораторії;
- експерти-аудитори;
- науково-методичний та інформаційний центри;
- територіальні центри стандартизації.

Вимоги до органів з сертифікації та порядок їх акредитації регламентуються ДСТУ 3411-96, ДСТУ 3420-96.

Згідно цих документів органи з сертифікації створюються на базі державних організацій, що мають статус юридичної особи та можуть бути визнані третьою стороною. Діяльність органу з сертифікації здійснюється під керівництвом Національного органу сертифікації на підставі укладеної з ним ліцензійної угоди. Орган з сертифікації може бути акредитований в системі.

Організаційна структура органу з сертифікації - в загальному випадку її утворюють: керівник, рада, виконавчі групи.

До складу органів з сертифікації може входити акредитована випробувальна лабораторія (центр).

Функції органу сертифікації

Органи сертифікації виконують такі функції для заявників:

- приймають та розглядають заявки на сертифікацію продукції (системи якості), готують рішення щодо них та взаємодіють з заявниками під час проведення сертифікації;
- оформляють та видають сертифікати відповідності, атестати виробництва;
- готують рішення щодо визнання зарубіжних сертифікатів та доводять
Прийняті рішення до заявників;
- проводять або організують проведення технічного нагляду за виробництвом та випробуваннями сертифікованої продукції (систем якості);
- готують рішення про скасування або припинення дії виданих сертифікатів відповідності та інформацію про прийняті органом рішення Національному органу з сертифікації, територіальному центру Держстандарту України і заявнику;
- проводять експертизу нормативних документів на продукцію, що сертифікується, та змін до них;
- проводять експертизу претензій та рекламаций від споживачів на продукцію, що сертифікована цим органом;
- інформують виробників та постачальників сертифікованої продукції про заплановані зміни нормативних документів на цю продукцію;

- здійснюють нагляд за проведенням випробувань продукції, що сертифікується, з метою забезпечення об'єктивності та достовірності результатів випробувань;

- здійснюють технічний нагляд за атестованим виробництвом;

- ведуть реєстр сертифікованої продукції (систем якості);

приймають до розгляду апеляції з питань сертифікації продукції (систем якості) в галузі акредитації органу.

Акредитація органу з сертифікації в Системі є офіційним визнанням його правомочності проводити сертифікацію продукції (систем якості) на відповідність вимогам нормативних документів. Її організує і проводить Національний орган з сертифікації.

Основні поняття з сертифікації

Заява про відповідність - заява постачальника під його повну відповідальність про те, що продукція, процес, послуга відповідають конкретному стандарту або іншому нормативному документу.

Відповідність - додержання всіх встановлених вимог до продукції, процесів, послуг.

Посвідчення відповідності - дія випробувальної лабораторії третьої сторони, яка доводить, що конкретний випробуваний зразок відповідає конкретному стандарту або іншому нормативному документу.

Сертифікат відповідності - документ, виданий у відповідності до правил системи сертифікації, який вказує, що забезпечується необхідна впевненість в тому, що належним чином ідентифікована продукція, процес або послуга відповідають конкретному стандарту чи іншому нормативному документу.

Сертифікація відповідності - дія третьої сторони, яка доводить, що забезпечується необхідна впевненість в тому, що належним чином ідентифікована продукція, процес або послуга відповідають конкретному стандарту або іншому нормативному документу.

Третя сторона - особа або орган, які визнані незалежними від сторін, що беруть участь у розгляді певного питання.

Знак відповідності - захищений у встановленому порядку знак, який використовується або виданий у відповідності з правилами системи сертифікації і який вказує на те, що забезпечується якість згідно нормативних документів чи стандартів.

Загальні правила, схеми та порядок проведення сертифікації

Схема проведення сертифікації продукції

Сертифікація передбачає такі основні етапи:

- атестація виробництва продукції;
- сертифікація системи якості виробництва продукції;
- випробування продукції з метою сертифікації;
- технічний нагляд за виробництвом продукції.

Сертифікація проводиться за однією із шести схем (модулів), які наведені в табл.. Регламентується НД: ДСТУ 3413-96.

3.1. Схеми (модулі) сертифікації продукції в системі УкрСЕПРО

Серійність продукції, що сертифікується	Обов'язковість проведення робіт щодо продукції, яка сертифікується з				Документи, що видаються органом з сертифікації продукції
	атестації її виробництва	сертифікації системи якості і її виробництва	її випробувань з метою сертифікації	технічного нагляду за її виробництвом	
Одиничний виріб	Не проводиться	Не проводиться	Проводиться по кожному виробу	Не проводиться	Сертифікат відповідності на кожний виріб
Партія продукції (виробів)	Проводиться, якщо вирішено органом з сертифікації та заявником	-	Проводиться на зразках, що відібрані в порядку і в кількості, які встановлені органом з сертифікації	Проводиться тільки при наявності угоди між замовником та органом з сертифікації щодо атестації виробництва	Сертифікат відповідності на партію продукції (виробів) з наведеним розміром сертифікованої партії
Продукція, що випускається серійно	Проводиться	Не проводиться	Проводяться первісні випробування на зразках, що відібрані в порядку та кількості, встановлених органом з сертифікації	Проводиться в порядку, що визначений органом з сертифікації	Сертифікат з терміном дії, що встановлюється ліцензійною угодою з урахуванням терміну дії атестації виробництва

Продовження таблиці

Серійність продукції, що сертифікується	атестації її виробництва	сертифікації системи якості її виробництва	її випробувань з метою сертифікації	технічного нагляду за її виробництвом	Документи, що видаються органом з сертифікації продукції
Продукція, що виробляється серійно	Проводиться	Проводиться органом з сертифікації системи якості	Проводяться перевірені випробування на зразках, що відібрані в порядку та кількості, встановлених органом з сертифікації	Проводиться в порядку, що визначений органом з сертифікації	Сертифікат з терміном дії, що встановлюється ліцензійною угодою з урахуванням терміну дії сертифікату на систему якості та атестагу виробництва
Продукція, що випускається серійно і кожна одиниця якої підлягає контролю за технологічним процесом виробництва на відповідність усім вимогам нормативного документа, на відповідність до якого продукція сертифікується	Не проводиться. Проводиться оцінка виробництва в складі робіт з сертифікації, системи якості	Проводиться органом з сертифікації, системи якості	Не проводиться	Проводиться в порядку, що визначений органом з сертифікації	Сертифікат з терміном дії, що встановлюється ліцензійною угодою з урахуванням терміну дії сертифікату на систему якості

Правила сертифікації продукції

При виборі схеми сертифікації рекомендується керуватися такими правилами:

- сертифікат на одиничний виріб видається на підставі позитивних результатів випробувань цього виробу, що проведені у випробувальній лабораторії;

- сертифікат на партію продукції (виробів) видається на підставі позитивних результатів випробувань зразків продукції (виробів), що відібрані від партії в порядку та кількості, які визначені органом сертифікації і проведені у випробувальній лабораторії;

- розмір партії (штук, кг, м, кв. м., тощо) наводиться заявником у заявці на сертифікацію;

- коли заявка подається на партію продукції (виробів), що планується до виготовлення, орган з сертифікації разом з заявником вирішують питання про економічну доцільність атестації виробництва цієї продукції;

- ліцензія на право застосування сертифіката відповідності щодо продукції (виробів), яка виготовляється виробником серійно протягом встановленого ліцензією строку, надається органом з сертифікації на підставі позитивних результатів первісних випробувань в акредитованій лабораторії зразків продукції, що відбираються з виробництва або з торгівлі у кількості, в стоки і порядку, які встановлені органом з сертифікації; атестації виробництва та подальшого технічного нагляду за виробництвом сертифікованої продукції, який здійснюється органом з сертифікації, або за його дорученням - іншими організаціями; сертифікації системи забезпечення якості сертифікованої продукції та подальшого технічного нагляду за відповідністю системи якості встановленим вимогам;

- ліцензія на право застосування сертифіката відповідності щодо продукції (виробів), що виробляється заявником серійно протягом встановленого ліцензією строку, надається органом з сертифікації продукції на підставі сертифікації системи забезпечення якості під час виготовлення цієї продукції тільки в тому випадку, якщо за технологічним процесом виробництва кожна одиниця продукції підлягає контролю на відповідність усім вимогам нормативного документа, на відповідність до якого вона сертифікується.

Одиницею продукції вважається : - один штучний виріб;

- партія продукції, що супроводжується одним сертифікатом відповідності або одним супроводжувальним документом, в якому є посилання на сертифікат відповідності;

- партія продукції, що виготовлена з однієї й тієї ж партії вихідної сировини, матеріалів тощо.

Орган з сертифікації продукції має право проводити випробування сертифікованої продукції з метою технічного нагляду у випробувальній лабораторії, а також застосовувати й інші правила щодо вибору схеми (модуля) сертифікації, наведеної в таблиці, залежно від специфіки продукції та особливостей її виробництва.

Порядок проведення робіт з сертифікації продукції

Порядок проведення робіт з сертифікації регламентується нормативним документом ДСТУ 3413-96 і в загальному випадку містить:

- подання та розгляд заявки на сертифікацію продукції;
- прийняття рішення за заявкою з зазначенням схеми (модуля) сертифікації;
- атестацію виробництва продукції, що сертифікується, або сертифікацію системи якості, якщо це передбачено схемою сертифікації;
- відбирання, ідентифікацію зразків продукції та їх випробування;
- аналіз одержаних результатів та прийняття рішення про можливість видачі сертифікату відповідності та надання ліцензій;
- видачу сертифікату відповідності, надання ліцензій та занесення сертифікованої продукції до Реєстру Системи;
- визнання сертифікату відповідності, що виданий закордонним або міжнародним органом;
- технічний нагляд за сертифікованою продукцією під час її виробництва;
- інформацію про результати робіт з сертифікації.

Подання та розгляд заявки. Для проведення сертифікації продукції заявник (включно іноземний) подає до акредитованого органу з сертифікації продукції заявку відповідної форми, яка повинна бути розглянута, і не пізніше одного місяця після її подання заявник повинен одержати рішення, яке містить основні умови сертифікації. Копії рішення направляються:

- до органу з сертифікації систем якості (в разі необхідності);

- до випробувальної лабораторії, що буде проводити випробування;
- до територіального центру Держстандарту за місцем розташування заявника.

Якщо є декілька акредитованих органів з сертифікації конкретного виду продукції, що діють в різних регіонах, заявник має право подати заявку до будь-якого з них.

Сертифікація системи якості проводиться з метою забезпечення певності органу з сертифікації продукції в тому, що продукція, яка випускається підприємством, відповідає обов'язковим вимогам нормативних документів, всі технічні, адміністративні і людські чинники, що впливають на якість продукції, знаходяться під контролем, продукція незадовільної якості своєчасно виявляється, а підприємство вживає заходів по запобіганню виготовлення такої продукції на постійній основі.

Сертифікація системи якості проводиться у відповідності з ДСТУ 3419-96, КНД 50-033-94 органами, що акредитовані в Системі на право проведення цих робіт, та виконується за ініціативою заявника або за рішенням органу з сертифікації продукції. Результати сертифікації системи якості оформляються сертифікатом на систему якості, який направляється заявнику та в копії - органу з сертифікації продукції.

Атестація виробництва проводиться у відповідності з правилами, які розглянутья в п. 3.7.

Проведення випробувань з метою сертифікації. Здійснює випробувальна лабораторія. Заявник надає зразки (проби) продукції для випробувань та технічну документацію на них. Кількість зразків для випробувань та правила їх відбирання встановлюються органом з сертифікації. Продукція, що імпортується, теж проходить випробування, якщо не існує угоди щодо взаємного визнання результатів випробувань.

При позитивних результатах протоколи випробувань передаються органу з сертифікації продукції і в копії - заявнику.

В разі отримання негативних результатів хоча б по одному з показників, випробування з метою сертифікації припиняються, інформація про негативні результати подається заявнику та органу з сертифікації продукції, який скасовує заявку. Повторні випробування можуть бути проведенні тільки після подання нової заявки та надання органу з сертифікації продукції переконливих доказів проведення підприємствами корегуючих заходів щодо усунення причин, що викликали невідповідність.

Зразки продукції, що пройшли випробування з метою сертифікації, в тому числі руйнівні, залишаються власністю заявника.

Видача сертифіката відповідності. При наявності протоколів з позитивними результатами випробувань, сертифіката на системи якості або атестату виробництва, залежно від прийнятої схеми (модуля) сертифікації, орган з сертифікації продукції оформляє сертифікат відповідності, реєструє його в Реєстрі Системи та видає заявнику, який після цього має право маркувати продукцію, тару, упаковку, супровідну документацію та рекламні матеріали знаком відповідності.

Згідно ДСТУ 2296-93 встановлено такі зображення знака відповідності:

- для продукції, яка відповідає обов'язковим вимогам нормативних документів та вимогам, що передбачені чинними законодавчими актами України, за якими встановлено обов'язкову сертифікацію - рис.1;

- для продукції, яка відповідає усім вимогам нормативних документів, що поширюються на дану продукцію - рис. 2.

Рис. 1

Рис. 2

Знак відповідності, зображений на рис. 3.1, застосовується також для позначення продукції, яка не підлягає обов'язковій сертифікації, проте сертифікована з ініціативи виробника (виконавця), продавця (постачальника) чи споживача продукції (добровільна сертифікація).

Строк дії сертифіката на продукцію, яка випускається підприємством серійно протягом строку, що встановлений ліцензійною угодою, визначає орган з сертифікації з урахуванням строку дії нормативних документів на продукцію, строку, на який сертифікована система якості або атестоване виробництво.

Строк, що встановлений в ліцензії, не продовжується. Порядок надання нової ліцензії замість тієї, що втратила силу, визначає орган з сертифікації продукції в кожному конкретному випадку.

В разі внесення змін до конструкції (складу) продукції або технології її виготовлення, що можуть вплинути на показники, які підтверджені під час сертифікації, заявник зобов'язаний попередньо сповістити про це орган, який надав ліцензію. Орган з сертифікації продукції приймає рішення про необхідність проведення нових випробувань або оцінки стану виробництва продукції.

У випадку, якщо норми, встановлені стандартом на показник, підтверджений під час сертифікації, змінені на більш жорсткі, то питання про припинення дії кожної наданої ліцензії вирішує орган з сертифікації продукції за погодженням з Держстандартом України.

Визнання сертифіката відповідності, виданого закордонним або міжнародним органом на продукцію, що виготовлена в Україні, чи ту, що імпортується в Україну, приймає орган з сертифікації продукції, керуючись діючими нормативними документами.

Технічний нагляд за стабільністю показників сертифікованої продукції при її виробництві здійснює орган, який надав сертифікат, або за його пропозицією органи з сертифікації систем якості чи територіальні центри Держстандарту. До участі в проведенні технічного нагляду можуть залучатися фахівці Держнаглядохоронпраці, Держсаннагляду тощо.

Обсяг, порядок та періодичність нагляду встановлюється органом з сертифікації продукції під час проведення сертифікації.

За результатами нагляду орган з сертифікації продукції може зупинити або скасувати дію ліцензії чи сертифіката у випадках:

- порушення вимог, що ставляться до продукції при обов'язковій сертифікації;
- порушення вимог з технології виготовлення, правил приймання, методів контролю та випробувань, позначення продукції, що узгоджені з органом сертифікації під час проведення сертифікації продукції;
- зміни нормативних документів на продукцію або на методи її випробувань без попереднього погодження з органом сертифікації продукції;
- зміни конструкції (складу) комплектності або технології виготовлення продукції без попереднього погодження з органом сертифікації продукції.

Рішення про зупинку дії ліцензії або сертифіката відповідності приймається у випадку, якщо вжиттям корегуючих заходів, погоджених з органом з сертифікації продукції, підприємство може усунути виявлені невідповідності, та без проведення повторних випробувань акредитованою випробувальною лабораторією підтвердити відповідність продукції вимогам нормативних документів. В протилежному разі ліцензія або сертифікат скасовуються.

Інформація про зупинку дії або скасування сертифіката відповідності доводиться органом з сертифікації до відома заявника та національного органу з сертифікації. Дія сертифіката відповідності припиняється з моменту виключення його з Реєстру Системи.